

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια (Sutta Piṭaka -
Aṭṭhakathā)

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών - Σχόλια
(3. Saṃyutta Nikāya - Aṭṭhakathā)

1. Σχόλια για το βιβλίο με τους στίχους (1. Sagāthāvagga-
aṭṭhakathā)

11. Συνδεδεμένες ομιλίες με τον Σάκκα (11. Sakkaṣaṃyuttaṃ)

PaliVerse

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών - Σχόλια

1. Σχόλια για το βιβλίο με τους στίχους

11. Sakkasaṃyuttaṃ

1. Paṭhamavaggo

1. Suvīrasuttavaṇṇanā

247. Sakkasaṃyuttassa paṭhame abhiyaṃsūti kadā abhiyaṃsu? Yadā balavanto ahesuṃ, tadā. Tatrāyaṃ anupubbikathā - sakko kira magadharatṭhe macalagāmake magho nāma māṇavo hutvā tettiṃsa purise gahetvā kalyāṇakammaṃ karonto satta vatapadāni pūretvā tattha kālaṅkato devaloke nibbatti. Taṃ balavakammānubhāvena sapariyaṃ sesadevatā dasahi ṭhānehi adhigaṇṇantaṃ disvā “āgantukadevaputtā āgatā”ti nevāsikā gandhapānaṃ sajjayiṃsu. Sakko sakapariyāya saññaṃ adāsi - “mārisā mā gandhapānaṃ pivittha, pivanākāramattameva dassethā”ti. Te tattha akaṃsu. Nevāsikadevatā suvaṇṇasarakehi upanītaṃ gandhapānaṃ yāvadatthaṃ pivitvā mattā tattha tattha suvaṇṇapathaviyaṃ patitvā sayiṃsu. Sakko “gaṇḥatha puttahatāya putte”ti te pādesu gahetvā sinerupāde khipāpesi. Sakkassa puññaṭtejena tadanuvattakāpi sabbe tattheva patiṃsu. Te sineruvemajjhakāle saññaṃ labhitvā, “tātā na suraṃ pivimha, na suraṃ pivimhā”ti āhaṃsu. Tato paṭṭhāya asurā nāma jātā. Atha nesaṃ kammappaccaya uttamaṃ sinerussa hetṭhimatale dasayojanasahassaṃ asurabhavanaṃ nibbatti. Sakko tesāṃ nivattetvā anāgamanatthāya ārakkhaṃ ṭhapesi, yaṃ sandhāya vuttaṃ -

“Antarā dvinnāṃ ayujjhapurāṇaṃ,
Pañcavidhā ṭhapitā abhirakkhā;
Udakaṃ karoṭi-payassa ca hārī,
Madanayutā caturo ca mahatthā”ti.

Dve nagarāni hi yuddhena gahetuṃ asakkuṇeyyatāya ayujjhapurāni nāma jātāni devanagarañca asuranagarañca. Yadā hi asurā balavanto honti, atha devehi palāyitvā devanagaraṃ pavisitvā dvāre pidahite asurānaṃ satahassampi kiñci kātuṃ na sakkoti. Yadā devā balavanto honti, athāsurehi palāyitvā asuranagaraṃ dvāre pidahite sakkānaṃ satahassampi kiñci kātuṃ na sakkoti. Iti imāni dve nagarāni ayujjhapurāni nāma. Nesaṃ antarā etesu udakādīsu pañcasu ṭhānesu sakkena ārakkhā ṭhapitā. Tattha udakasaddena nāgā gahitā. Te hi udae balavanto honti. Tasmā sinerussa paṭhamālinde tesāṃ ārakkhā. Karoṭisaddena supaṇṇā gahitā. Tesāṃ kira karoṭi nāma pānabhajanaṃ, tena taṃ nāmaṃ labhiṃsu. Dutiyālinde tesāṃ ārakkhā. Payassahārīsaddena kumbhaṇḍā gahitā. Dānavarakkhasā kira te. Tatiyālinde tesāṃ ārakkhā. Madanayutasaddena yakkhā gahitā. Visamacārino kirate yujjhasonḍā. Catutthālinde tesāṃ ārakkhā. Caturo ca mahantāti cattāro mahārājāno vuttā. Pañcamālinde tesāṃ ārakkhā. Tasmā yadi asurā kupitāvilacittā devapuraṃ upayanti yuddhesū, yaṃ girino paṭhamaṃ paribhaṇḍaṃ, taṃ uragā paṭibāhanti evaṃ sesesu sesā.

Te pana asurā āyuvanṇarasaisariyasampattihi tāvatimsasadisāva. Tasmā antarā attānaṃ ajānitvā pāṭaliyā pupphitāya, “na idaṃ devanagaraṃ, tattha pāricchattako pupphati, idha pana cittaṭṭhālī, jarasakkenāmhākaṃ suraṃ pāyetvā vañcitā, devanagarañca no gahitaṃ, gacchāma tena saddhiṃ yujjhissāmā”ti hatthiassarathe āruya suvaṇṇarajatamaṇiphalakāni gahetvā, yuddhasajjā hutvā, asurabheriyo vādentā mahāsamudde udakaṃ dvidhā bhetvā utṭhahanti. Te deve vuṭṭhe vammikamakkhikā vammikaṃ viya sineruṃ abhiruhitu ārabhanti. Atha nesaṃ paṭhamaṃ nāgehi saddhiṃ yuddhaṃ hoti. Tasmim kho pana yuddhe na kassaci chavi vā cammaṃ vā chijjati, na lohitaṃ uppajjati, kevalaṃ kumārakānaṃ dārumenḍakayuddhaṃ viya aññaṃaññaṃ santāsanamattameva hoti. Koṭṭisatāpi koṭṭisahassāpi nāgā tehi saddhiṃ yujjhitvā te asurapuraṃyeva pavesetvā nivattanti.

Yadā pana asurā balavanto honti, atha nāgā osakkivā dutiye ālinde supaṇṇehi saddhiṃ ekatova hutvā yujjhanti. Esa nayo supaṇṇādīsūpi. Yadā pana tāni pañcapi ṭhānāni asurā maddanti, tadā ekato sampiṇḍitāni pañca balāni osakkanti. Atha cattāro mahārājāno gantvā sakkassa taṃ pavattiṃ ārocenti. Sakko tesāṃ vacanaṃ sutvā diyaḍḍhayaḥjanasatikāṃ vejayantarathaṃ āruya sayaṃ vā nikkhamati, ekaṃ vā puttaṃ peseti. Imasmim pana kāle puttaṃ pesetukāmo, tāta suvīrātīādimāha.

Evaṃ bhaddantavāti khoti evaṃ hotu bhaddaṃ tava iti kho. Pamādaṃ āpādesīti pamādaṃ akāsi. Accharāsaṅghaparivuto saṭṭhiyojanaṃ vitthārena suvaṇṇamahāvīthiṃ otarivā nakkhattaṃ kilānto nandanavanādīsū vicaratīti attho.

Anuṭṭhahanti anuṭṭhahanto. Avāyāmaṃti avāyamanto. Alasvassāti alaso assa. Na ca kiccāni kārayeti kiñci kiccaṃ nāma na kareyya. Sabbakāmasamiddhassāti sabbakāmehi samiddho assa. Taṃ me, sakka, varaṃ disāti, sakka devaseṭṭha, taṃ me varaṃ uttamaṃ ṭhānaṃ okāsaṃ disaṃ ācikkha kathehīti vadati. Nibbānassa hi so maggoti kammaṃ akatvā jīvitaṭṭhānaṃ nāma nibbānassa maggo. Paṭhamaṃ.

2. Susīmasuttavaṇṇanā

248. Dutieye susīmanti attano puttasahassassa antare evaṃnāmaṃ ekaṃ puttameva. Dutiyaṃ.

3. Dhajaggasuttavaṇṇanā

249. Tatiye samupabyūḥhoti sampiṇḍito rāsibhūto. Dhajaggaṃ ullokeyyathāti sakkassa kira diyaḍḍhayaḥjanasatāyāmo ratho. Tassa hi pacchimanto paṇṇāsayojo, majjhe rathapañjaro paṇṇāsayojo, rathasandhito yāva rathasīsā paṇṇāsayojanāni. Tadeva pamāṇaṃ diguṇaṃ katvā tiyojanasatāyāmotipi vadantiyeva. Tasmim yojanikapallaṅko atthato, tiyojanikaṃ setacchattaṃ matthake ṭhapitaṃ, ekasmimyeva yuge sahassaājañña yuttā, sesālaṅkāraṃ pamāṇaṃ natthi. Dhajo panassa aḍḍhatiyāni yojanasatāni uggato, yassa vātāhatassa pañcaṅgikatūriyasseva saddo niccharati, taṃ ullokeyyāthāti vadati. Kasmā? Taṃ passantānañhi rājā no āgantvā parisapariyante nikhātathambho viya ṭhito, kassa mayaṃ bhāyāmāti bhayaṃ na hoti. Pajāpatissāti so kira sakkena samānavaṇṇo samānāyuko dutiyaṃ āsanaṃ labhati. Tathā varuṇo īsāno ca. Varuṇo pana tatiyaṃ āsanaṃ labhati, īsāno catutthaṃ. Palāyīti asurehi parājito tasmim rathe ṭhito appamattakampi rajadhajaṃ disvā palāyanadhammo.

Itipi so bhagavātiādīni visuddhimagge vitthāritāneva. Idamavocāti idam dhajaggaparittam nāma bhagavā avoca, yassa āṇākhette koṭisatasahassacakkavāle ānubhāvo vattati. Idam āvajjetvā hi yakkhabhayacorabhayādīhi dukkhehi muttānam anto natthi. Tiṭṭhatu aññadukkhavūpasamo, idam āvajjamāno hi pasannacitto ākāsepi patiṭṭham labhati.

Tatridam vatthu - dīghavāpicetiyamhi kira sudhākamme kayiramāne eko daharo muddhavedikāpādato patitvā cetiyakucchiyā bhassati. Heṭṭhā tṭhito bhikkhusaṅgho “dhajaggaparittam, āvuso, āvajjāhi”ti āha. So maraṇabhayena tajjito “dhajaggaparittam maṃ rakkhatū”ti āha. Tāvadevassa cetiyakucchito dve itṭhakā nikkhamitvā sopānam hutvā aṭṭhaṃsu, upariṭṭhito vallinissenim otāresum. Tasmim nisseniyam tṭhite itṭhakā yathāṭṭhāneyeva aṭṭhaṃsu. Tatiyam.

4. Vepacittisuttavaṇṇanā

250. Catutthe vepacittīti so kira asurānam sabbajeṭṭhako. Yenāti nipātamattam nanti ca. Kaṇṭhapañcamehīti dvīsu hatthesu pādesu kaṇṭhe cāti evaṃ pañcahi bandhanehi. Tāni pana naḷinasuttam viya makkaṭakasuttam viya ca cakkhussāpātham āgacchanti, iriyāpatham rujjhanti. Tehi pana citteneva bajjhanti, citteneva muccati. Akkosatīti corosi bālosi mūlḥhosi thenosi oṭṭhosi goṇosi gadrabhosi nerayikosi tiracchānagatosi, natthi tuyham sugati, duggatiyeva tuyham pāṭikañkhāti imehi dasahi akkosavatthūhi akkosati. Paribhāsātīti, jarasakka, na tvaṃ sabbakālam jinissasi, yadā asurānam jayo bhavissati, tadā tampi evaṃ bandhitvā asurabhavanassa dvāre nipajjāpetvā pothāpessāmīti ādīni vatvā tajjeti. Sakko vijitavijayo na taṃ manasi karoti, mahāpaṭiggahaṇam panassa matthake vidhunanto sudhammadevasabham pavisati ceva nikkhamati ca. Ajjhabhāsīti “kiṃ nu kho esa sakko imāni pharusavacanāni bhayena titikkhati, udāhu adhivāsanakhantiyā samannāgatattā”ti? Vīmaṃsanto abhāsi.

Dubbalyā noti dubbalabhāvena nu. Paṭisaṃyujeti paṭisaṃyujeyya paṭipphareyya. Pabhijjeyyunti virajjeyyum. Pakujjheyjuntipi pāṭho. Paranti paccatthikaṃ. Yo sato upasammatīti yo satimā hutvā upasammati, tassa upasamaṃyevāham bālassa paṭisedhanam maññeti attho. Yadā naṃ maññatīti yasmā taṃ maññati. Ajjhāruhatīti ajjhottharati. Gova bhiyyo palāyinenti yathā goyuddhe tāvadeva dve gāvo yujjhante gogaṇo olokento tiṭṭhati, yadā pana eko palāyati, atha naṃ palāyantam sabbo gogaṇo bhiyyo ajjhottharati. Evaṃ dummedho khamantam bhiyyo ajjhottharatīti attho.

Sadatthaparamāti sakatthaparamā. Khantiyā bhiyyo na vijjatīti tesu sakaatthaparamesu atthesu khantito uttaritaro añño attho na vijjati. Tamāhu paramam khantinti yo balavā titikkhati, tassa taṃ khantiṃ paramam āhu. Bālabalam nāma aññābalam. Taṃ yassa balam, abalameva taṃ balanti āhu kathentīti dīpeti. Dhammaguttassāti dhammena rakkhitassa, dhammam vā rakkhantassa. Paṭivattāti paṭippharitvā vattā, paṭippharitvā vā bālabalanti vadeyyāpi, dhammatṭham pana cāletum samattho nāma natthi. Tasseva tena pāpiyoti tena kodhena tasseva puggalassa pāpam. Katarassa? Yo kuddham paṭikujjhanti. Tikicchantānanti ekavacane bahuvacanam, tikicchantanti attho. Janā maññantīti evarūpam attano ca parassa cāti ubhinnaṃ attham tikicchantam nipphādentam puggalam “andhabālo aya”nti andhabālaputhujjanāva evaṃ maññanti. Dhammassa akovidāti catusaccadhamme achekā. Idhāti imasmim sāsane. Khoti nipātamattam. Catuttham.

5. Subhāsitaḥayasuttavaṇṇanā

251. Pañcame asurindaṃ etadavocāti chekatāya etaṃ avoca. Evaṃ kirassa ahosi “parassa nāma gāhaṃ mocetvā paṭhamaṃ vattuṃ garu. Parassa vacanaṃ anugantvā pana pacchā sukhaṃ vattu”nti. Pubbadevāti devaloke ciranivāsino pubbasāmikā, tumhākaṃ tāva paveniāgataṃ bhaṇathāti. Adaṇḍāvacarāti daṇḍāvacaraṇarahitā, daṇḍaṃ vā satthaṃ vā gahetabbanti evamettha natthīti attho. Pañcamaṃ.

6. Kulāvakasuttavaṇṇanā

252. Chaṭṭhe ajjhabhāsīti tassa kira simbalivanābhimukhassa jātassa rathasaddo ca ājānīyasaddo dhajasaddo ca samantā asanipātasaddo viya ahosi. Taṃ sutvā simbalivane balavasupaṇṇā palāyimsu, jarājiṇṇā ceva rogadubbalā ca asaṇḍātapakkhapotakā ca palāyituṃ asakkontā, maraṇabhayena tajjitā ekappahāreneva mahāviraṃsaṃ viraviṃsu. Sakko taṃ sutvā “kassa saddo, tātā”ti? Mātaliṃ pucchi. Rathasaddaṃ, te deva, sutvā supaṇṇā palāyituṃ asakkontā viravantīti. Taṃ sutvā karuṇāsamāvajjitahadayo abhāsī. Īsāmukhenāti rathassa īsāmukhena. Yathā kulāvake īsāmukhaṃ na saṇcuṇṇeti, evaṃ iminā īsāmukhena te parivajjaya. So hi ratho puñṇapaccayanibbatto cakkavāḷapabbatepi sinerumhipi sammukhībhūte vinivijjhivāva gacchati na sajjati, ākāsagatasadiseneva gacchati. Sace tena simbalivanena gato bhavēyya, yathā mahāsakaṭṭhe kadalivanamajjhena vā eraṇḍavanamajjhena vā gacchante sabbavanaṃ vibhaggaṃ nimmathitaṃ hoti, evaṃ tampi simbalivanaṃ bhavēyya. Chaṭṭhaṃ.

7. Nadubbhiyasuttavaṇṇanā

253. Sattame upasaṅkamīti “ayaṃ sakko ‘yopi me assa supaccatthiko, tassa pāhaṃ na dubbheyya’nti cinteti, mayā tassa paccatthikataro nāma natthi, vīmaṃsissāmi tāva naṃ, kiṃ nu kho maṃ passitvā dubbhati, na dubbhatī”ti cintetvā upasaṅkami. Tiṭṭha vepacitti gahitosīti vepacitti, ettheva tiṭṭha, gahito tvaṃ mayāti vadati. Saha vacanenevassa so kaṇṭhapañcamehi bandhanehi baddhova ahosi. Sapassu ca meti mayi adubbhatthāya sapathaṃ karohīti vadati. Yaṃ musābhaṇato pāpanti imasmiṃ kappe paṭhamakappikesu cetiyarañño pāpaṃ sandhāyāha. Ariyūpavādinoti kokalikassa viya pāpaṃ. Mittadduno ca yaṃ pāpanti mahākapijātake mahāsatte duṭṭhacittassa pāpaṃ. Akataññunoti devadattasadisassa akataññuno pāpaṃ. Imāni kira imasmiṃ kappe cattāri mahāpāpāni. Sattamaṃ.

8. Verocanaasurindasuttavaṇṇanā

254. Aṭṭhame aṭṭhaṃsūti dvārapālarūpakāni viya ṭhitā. Nipphadāti nipphatti, yāva attho nipphajjati, tāva vāyamehevāti vadati. Dutiyagāthā sakkassa. Tattha khantiyā bhiyyoti nipphannasobhanesu atthesu khantito uttaritaro attho nāma natthi. Atthajātāti kiccajātā. Soṇasiṅgālādayopi hi upādāya akiccajāto satto nāma natthi. Ito etto gamanamattampi kiccameva hoti. Saṃyogaparamā tveva, sambhogā sabbapāṇinanti pārivāsikaodanādīni hi asambhogārahāni honti, tāni puna uṇhāpetvā bhajjitvā sappimadhuphāṇitādīhi saṃyojitāni sambhogārahāni honti. Tenāha “saṃyogaparamā tveva, sambhogā sabbapāṇina”nti. Nipphannasobhano atthoti ime atthā nāma nipphannāva sobhanti. Puna catutthagāthā sakkassa. Tatthāpi vuttanayeneva attho veditabbo. Aṭṭhamaṃ.

9. Araññāyatanaṣuttavaṇṇanā

255. Navame paṇṇakuṭṭisu sammantīti himavantapadese ramaṇīye araññāyatane rattiṭṭhānadivāṭṭhānacaṅkamanādīhi sampannāsu paṇṇasālāsu vasanti. Sakko ca devānamindo vepacitti cāti ime dve janā jāmātikasasurā kālena kalahamaṃ karonti, kālena ekato caranti, imasmiṃ pana kāle ekato caranti. Paṭaliyoti gaṇaṅgaṇūpāhanā. Khaggaṃ olaggetvāti khaggaṃ aṃse olaggetvā. Chattenāti dibbasetacchattena matthake dhārayamānena. Apabyāmato karitvāti byāmato akatvā. Ciradikkhitānanti cirasamādiṇṇavatānaṃ. Ito paṭikkammāti “ito pakkama parivajjaya, mā uparivāte tiṭṭhā”ti vadanti. Na hettha devāti etasmiṃ sīlavantānaṃ gandhe devā na paṭikkūlasaṇṇino, iṭṭhakantamanāpasaṇṇinoyevāti dīpeti. Navamaṃ.

10. Samuddakasuttavaṇṇanā

256. Dasame samuddatīre paṇṇakuṭṭisūti cakkavāḷamahāsamuddapiṭṭhiyaṃ rajatapaṭṭavaṇṇe vālukapuḷine vuttappakārāsu paṇṇasālāsu vasanti. Siyāpi notī siyāpi amhākaṃ. Abhayadakkhiṇaṃ yāceyyāmāti abhayadānaṃ yāceyyāma. Yebhuyyena kira devāsurasāṅgāmo mahāsamuddapiṭṭhe hoti. Asurānaṃ na sabbakālaṃ jayo hoti, bahuvāre parājayova hoti. Te devehi parājītā palāyanta isīnaṃ assamapadena gacchantā “sakko imehi saddhiṃ mantetvā amhe nāseti, gaṇhatha puttahatāya putte”ti kupitā assamapade pānīyaghaṭacaṅkamanasālādīni viddhamāse. Isayo araṇṇato phalāphalaṃ ādāya āgatā naṃ disvā puna dukkhena paṭipākatikaṃ karonti. Tepi punappunaṃ tatheva vināse. Tasmā “idāni tesāṃ saṅgāmo paccupaṭṭhito”ti sutvā evaṃ cintayimāsu.

Kāmaṃkaroti icchitakaro. Bhayassa abhayassa vāti bhayaṃ vā abhayaṃ vā. Idaṃ vuttaṃ hoti - sace tvaṃ abhayaṃ dātukāmo, abhayaṃ dātuṃ pahosi. Sace bhayaṃ dātukāmo. Bhayaṃ dātuṃ pahosi. Amhākaṃ pana abhayadānaṃ dehīti. Duṭṭhānanti viruddhānaṃ. Pavuttanti khette patiṭṭhāpitaṃ.

Tikkhattuṃ ubbijjīti sāyamāsabhattaṃ bhuñjitvā sayanaṃ abhiruyha nipanno niddāya okkantamattāya samantā tathāva sattisatena pahaṭo viya viravanto utṭhahati, dasayojanasahassaṃ asurabhavanaṃ “kimida”nti saṅkhobhaṃ āpajjati. Atha naṃ āgantvā “kimida”nti pucchanti. So “na kiñcī”ti vadati. Dutiyayāmādīsipi eseva nayo. Iti asurānaṃ “mā bhāyi, mahārājā”ti taṃ assāsentānaṃyeva aruṇaṃ uggacchati. Evamassa tato paṭṭhāya gelaṇṇajātaṃ cittaṃ vepati. Teneva cassa “vepacittī”ti aparaṃ nāmaṃ udapādīti. Dasamaṃ.

Paṭhamo vaggo.

2. Dutiyavaggo

1. Vatapadasuttavaṇṇanā

257. Dutiyavaggassa paṭhame vatapadānīti vatakoṭṭhāsāni. Samattānīti paripuṇṇāni. Samādinnaṇīti gahitāni. Kule jeṭṭhāpacāyīti kulajeṭṭhakānaṃ mahāpitā mahāmātā cūḷapitā cūḷamātā mātulo mātulanītiādīnaṃ apacitikārako. Saṇhāvācoti piyamudumadhuravāco. Muttacāgoti vissaṭṭhacāgo. Payatapāṇīti deyyadhammadānatthāya sadā dhotahattho. Vossaggaratoti vossajjane rato. Yācayogoti parehi yācitabbāraho, yācayogoti vā yācayogeneva yutto. Dānaṃvibhāgaratoti dāne ca saṃvibhāge ca rato. Paṭhamamaṃ.

2. Sakkanāmasuttavaṇṇanā

258. Dutiye manussabhūtoti magadharatṭhe macalagāme manussabhūto. Āvasatham adāsīti catumahāpathe mahājanassa āvasatham kāretvā adāsī. Sahassampi atthānanti sahassampi kāraṇānaṃ, janasahassena vā vacanasahassena vā osārite “ayaṃ imassa attho, ayaṃ imassa attho”ti ekapade ṭhitova vinicchinati. Dutiyaṃ.

3. Mahālisuttavaṇṇanā

259. Tatiye upasaṅkamīti “sakko devarājāti kathenti, atthi nu kho so sakko, yena so diṭṭhapubboti imamatthaṃ dasabalaṃ pucchissāmi”ti upasaṅkami. Tañca pajānāmīti bahuvacane ekavacanaṃ, te ca dhamme pajānāmīti attho. Sakko kira anantare attabhāve magadharatṭhe macalagāme magho nāma māṇavo ahosi paṇḍito byatto, bodhisattacariyā viya ca tassa cariyā ahosi. So tettiṃsa purise gahetvā kalyāṇamakāsi. Ekadivasam attanova paññāya upaparikkhitvā gāmamajjhe mahājanassa sannipatitattṭhāne kacavaraṃ ubhatopassesu apabyūhitvā taṃ ṭhānaṃ ramaṇiyaṃ akāsi. Puna tattheva maṇḍapaṃ kāresi. Puna gacchante kāle sālaṃ kāresi. Gāmato ca nikkhamitvā gāvutampi aḍḍhayaḍḍhayaṃ tigāvutampi yojanampi vicaritvā tehi sahāyehi saddhiṃ visamaṃ samaṃ akāsi. Te sabbeva ekacchandā tattha tattha setuyuttattṭhāne setuṃ, maṇḍapasālāpokkharāṇimālāvaccharopanapadānaṃ yuttattṭhānesu maṇḍapasālāpokkharāṇimālāvaccharopanādāni karontā bahuṃ puññamakāṃsu. Magho satta vatapadāni pūretvā kāyassa bhedā saddhiṃ sahāyehi tāvatimṣabhavane nibbatti. Taṃ sabbaṃ bhagavā jānāti. Tenāha - yesaṃ dhammānaṃ samādinnaṃ sakko sakkattaṃ ajjhagā, tañca pajānāmīti. Ayaṃ sakkassa sakkattādhigame saṅkhepakathā, vitthāro pana sumaṅgalavilāsiniyā dīghanikāyaṭṭhakathāya sakkapaṇḍhavaṇṇanāyaṃ vutto. Tatiyaṃ.

4. Daliddasuttavaṇṇanā

260. Catutthe manussadaliddoti manussaadhano. Manussakapaṇoti manussakāruññaṃ patto. Manussavarākoti manussalāmako. Tatrāti tasmiṃ ṭhāne, tasmiṃ vā atirocane. Ujjhāyantīti avajjhāyanti lāmakato cintenti. Khiyantīti kathenti pakāsenti. Vipācentīti tattha tattha kathenti vitthārenti. Eso kho mārisāti ettha ayaṃ anuppanne buddhe kāsiraṭṭhe bārāṇasirājā hutvā samussitaddhajapaṭākanānālaṅkārena suṭṭhu alaṅkataṃ nagaraṃ padakkhiṇaṃ akāsi attano sirisampattiyā samākaḍḍhitanetena janakāyena samullokiamāno. Tasmiṃca samaye eko paccekabuddho gandhamādanapabbatā āgamma tasmiṃ nagare piṇḍāya carati, santindriyo santamānaso uttamadamathasamannāgato. Mahājanopi rājagataṃ cittikāraṃ pahāya paccekabuddhameva olokesi. Rājā - “idāni imasmiṃ janakāye ekopi maṃ na oloketi. Kiṃ nu kho eta”nti? Olokento paccekabuddhaṃ addasa. Sopi paccekabuddho mahallako hoti pacchimavaye ṭhito. Cīvarānipissa jiṇṇāni, tato tato suttāni gaḷanti. Rañño sataśāhassādhikāni dve asaṅkheyyāni pūritapāraṃ paccekabuddhaṃ disvā cittaśāhassamattaṃ vā hatthaṃ pasāretvā vandanaṃ vā nāhosi. So rājā “pabbajito maññe esa usūyāya maṃ na oloketi”ti kujjhivā “kvāyaṃ kuṭṭhicīvarāni pāruto”ti niṭṭhubhitvā pakkāmi. Tassa kammaṃ vipākena mahāniraye nibbattitvā vipākāvasesena manussalokaṃ āgacchanto rājagahe paramakapaṇāya itthiyā kucchimhi paṭisandhiṃ gaṇhi. Gahitakālato paṭṭhāya sā itthi kaṇṭhikamattampi udarapūraṃ nālattha. Tassa kucchigatasseva kaṇṇanāsā vilīnā, saṅkhepalitakuṭṭhi hutvā mātukucchito nikkhanto.

Mātāpitāro nāma dukkarakārikā honti, tenassa mātā yāva kapālaṃ gahetvā carituṃ na sakkoti, tāvassa kañjikampi udakampi āharitvā adāsi. Bhikkhāya carituṃ samatthakāle panassa kapālaṃ hatthe datvā “paññāyissasi sakena kammenā”ti pakkāmi.

Athassa tato paṭṭhāya sakalasaṃvāso maṃsāni chijjivā chijjivā patanti, yūsaṃ paggharati, mahāvedanā vattanti. Yaṃ yaṃ racchaṃ nissāya sayati, sabbarattim mahāravena ravati. Tassa kāruṇṇaparidevitasaddena sakalavīthiyaṃ manussā sabbarattim niddaṃ na labhanti. Tassa tato paṭṭhāya sukhasayite pabodhetīti suppbuddhotveva nāmaṃ udapādi. Athāparena samayena bhagavati rājagahaṃ sampatte nāgarā satthāraṃ nimantetvā nagaramajjhe mahāmaṇḍapaṃ katvā dānaṃ adaṃsu. Suppbuddhopi kuṭṭhī gantvā dānaggamaṇḍapassa avidūre nisīdi. Nāgarā buddhappamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ paṇītena khādanīyena bhojanīyena parivisantā tassāpi yāgubhattaṃ adaṃsu. Tassa paṇītabhojanaṃ bhuttassa cittaṃ ekaggaṃ ahoṣi. Satthā bhattakiccāvasāne anumodanaṃ katvā saccāni dīpesi, suppbuddho nisinnaṭṭhāne nisinnova desanānusārena ñāṇaṃ pesetvā sotāpattiphale patiṭṭhito. Satthā uṭṭhāya vihāraṃ gato. Sopi cumbaṃ āruya kapālamādāya daṇḍamolubbha attano vasaṇaṭṭhānaṃ gacchanto vibbhantaṃ gāviyā jīvitaṃ voropito mattikapātiṃ bhinditvā suvaṇṇapātiṃ paṭilabhanto viya dutiyacittavāre devaloke nibbatto attano puññaṃ nissāya aññe deve atikkamma virocittha. Taṃ kāraṇaṃ dassento sakko devānamindo eso kho mārisātiādimāha.

Saddhāti maggenāgatasaddhā. Sīlañca yassa kalyāṇanti kalyāṇasīlaṃ nāma ariyasāvakassa ariyakantasīlaṃ vuccati. Tattha kiñcāpi ariyasāvakassa ekasīlapi akantaṃ nāma natthi, imasmiṃ panatthe bhavantarepi appahīnaṃ pañcasīlaṃ adhippettaṃ. Catutthaṃ.

5. Rāmaṇeyyakasuttavaṇṇanā

261. Pañcame āramacetyāti āramacetiyaṇi. Vanacetyāti vanacetiyaṇi. Ubhayatthāpi cittikataṭṭhena cetyaṃ veditabbaṃ. Manussarāmaṇeyyassāti manussaramaṇīyabhāvassa. Idāni manussaramaṇīyakavasena bhūmīramaṇīyakaṃ dassento gāme vātiādimāha. Pañcamaṃ.

6. Yajamānasuttavaṇṇanā

262. Chatṭhe yajamānānanti yajantānaṃ. Tadā kira aṅgamagadhavāsikā manussā anusaṃvaccharaṃ sappimadhuphāṇitādisu aggaṃ gahetvā ekasmiṃ tṭhāne dārūnaṃ satṭhimatte sakaṭabhāre rāsiṃ katvā aggaṃ datvā pajjalitakāle “mahābrahmuno yajāmā”ti taṃ sabbaṃ pakkhipanti. “Ekavāraṃ pakkhittaṃ sahaṃsaṃgaphalaṃ deti”ti nesaṃ laddhi. Sakko devarājā “sabbepime sabbaaggāni gahetvā ‘mahābrahmuno yajāmā’ti aggaṃ jhāpeti. Aphalaṃ karonti, mayi passante mā nassantu, yathā buddhassa ceva saṅghassa ca datvā bahuṃ puññaṃ pasavanti, evaṃ karissāmi”ti dārurāsiṃ jalāpetvā olokentesu manussesu puṇṇamadvase brahmattabhāvaṃ māpetvā mahājanaṃ passantasseva candamaṇḍalaṃ bhinditvā nikkhanto viya ahoṣi. Mahājano disvā “imaṃ yaññaṃ paṭiggahetuṃ mahābrahmā āgacchatī”ti jaṇṇukehi bhūmīyaṃ patiṭṭhāya, añjaliṃ paggayha namassamāno aṭṭhāsi. Brāhmaṇā āhaṃsu “tumhe ‘mayā takkena kathamā’ti maññatha, idāni passatha, ayaṃ vo brahmā sahatthā yaññaṃ paṭiggahetuṃ āgacchatī”ti. Sakko āgantvā dārucitakamatthake ākāse tathavā “kassāyaṃ sakkāro”ti pucchi? Tumhākaṃ, bhante, paṭiggaṇhatha no yaññanti. Tena hi āgacchatha, mā tulaṃ chaḍḍetvā

hatthena tulayittha, ayaṃ satthā dhuravihāre vasati, taṃ pucchissāma “kassa dinnam mahapphalam hoti”ti? Ubhayaraṭṭhavāsino gahetvā satthu santikaṃ gantvā pucchanto evamāha.

Tattha puñṇapekkhānanti puñṇam icchantānaṃ puñṇatthikānaṃ. Opadhikaṃ puñṇanti upadhivipākaṃ puñṇam. Saṅghe dinnam mahapphalanti ariyasaṅghe dinnam vipphāravantaṃ hoti. Desanāvasāne caturāsītīpāṇasahassāni amatapānaṃ pivimsu. Tato paṭṭhāya manussā sabbāni aggadānāni bhikkhusaṅghassa adaṃsu. Chaṭṭham.

7. Buddhavandanāsuttavaṇṇanā

263. Sattame utṭhehīti utṭhaha, ghaṭa, vāyama. Vijitasaṅgāmāti rāgādīnañceva dvādasayojanikassa ca mārabalassa jitattā bhagavantaṃ evaṃ ālapati. Pannabhārāti oropitakhandhakilesābhisaṅkhārabhāra. Pannarasāya rattinti pannarasāya puṇṇamāya rattim. Sattamaṃ.

8. Gahaṭṭhavandanāsuttavaṇṇanā

264. Aṭṭhame puthuddisāti catasso disā catasso anudisā ca. Bhummati bhūmivāsino. Cirarattasamāhiteti upacārappanāhi cirarattasamāhitacitte. Vandeti vandāmi. Brahmacariyaparāyaṇeti dasapi vassāni vīsatipi vassāni...pe... satṭhipi vassāni āpāṇakoṭikaṃ ekaseyyam ekabhattantiādikaṃ seṭṭhacariyam brahmacariyam caramāneti attho. Puñṇakarāti catupaccayadānaṃ kusumbhasumanapūjā dīpasahassajālanti evamādipuñṇakārakā. Sīlavantoti upāsakatte patiṭṭhāya pañcahipi dasahipi sīlehi samannāgatā. Dhammena dāraṃ posentīti umaṅgabhindanādīni akatvā dhammikehi kasigorakkhavaṇijjādīhi puttadāraṃ posenti. Pamukho rathamāruhīti devānaṃ pamukho seṭṭho ratham āruhi. Aṭṭhamaṃ.

9. Satthāravandanāsuttavaṇṇanā

265. Navame bhagavantaṃ namassatīti ekaṃsaṃ uttariyaṃ dukulaṃ katvā, brahmajāṇuko hutvā sirasi añjaliṃ ṭhapetvā namassati. So yakkhoti so sakko. Anomanāmanti sabbaguṇehi omakabhāvassa natthitāya sabbaguṇanemittakehi nāmehi anomanāmaṃ. Avijjāsamatikkamāti catusaccapaṭicchādikāya vaṭṭamūlakaavijjāya samatikkamena. Sekkhāti satta sekkhā. Apacayārāmāti vaṭṭaviddhamsane ratā. Sikkhareti sikkhanti. Navamaṃ.

10. Saṅghavandanāsuttavaṇṇanā

266. Dasame ajjhabhāsīti kasmā esa punappunaṃ evaṃ bhāsati? Sakkassa kira devaraṇṇo saddo madhuro, suphasitaṃ dantāvaraṇaṃ, kathanakāle suvaṇṇakiṇṇikasaddo viya niccharati. Taṃ punappunaṃ sotuṃ labhissāmīti bhāsati. Pūtidehasayāti pūtimhi mātusaṇṇe vā, attanoyeva vā sarīraṃ avattharivā sayanato pūtidehasayā. Nimuggā kuṇapamheteti dasamāse mātukucchisaṅkhāte kuṇapasmim ete nimuggā. Etaṃ tesam pihayāmīti etesaṃ etaṃ pihayāmi patthayāmi. Na te saṃ koṭṭhe opentīti na te saṃ santakaṃ dhaññaṃ koṭṭhe pakkhipanti. Na hi etesaṃ dhaññaṃ atthi. Na kumbhīti na kumbhiyaṃ. Na kaḷopiyanti na pacchiyaṃ. Paraniṭṭhitamesānāti paresaṃ niṭṭhitaṃ paraghare pakkaṃ bhikkhācāravattena esamānā gavesamānā. Tenāti evaṃ pariyiṭṭhena. Subbatāti dasapi...pe... satṭhipi vassāni susamādinnaṃsundaravatā.

Sumantamantinoti dhammaṃ sajjhāyissāma, dhutaṅgaṃ samādiyissāma, amataṃ paribhuñjissāma, samaṇadhammaṃ karissāmāti evaṃ subhāsitaḥāsino. Tuṇhībhūtā samañcarāti tiyāmarattiṃ asanighosena ghoṣitā viya dhammaṃ kathentāpi tuṇhībhūtā samaṃ carantiyeva nāma. Kasmā? Niratthakavacanassābhāvā. Puthumaccā cāti bahusattā ca aññamaññaṃ viruddhā. Attadaṇḍesu nibbutāti paraviheṭṭhanatthaṃ gahitadaṇḍesu sattesu nibbutā vissaṭṭhadaṇḍā. Sādānesu anādānāti sagahaṇesu sattesu ca bhavayoniādīnaṃ ekakoṭṭhāsassāpi agahitattā agahaṇā. Dasamaṃ.

Dutiyo vaggo.

3. Tatiyavaggo

1. Chetvāsuttavaṇṇanā

267. Tatiyavaggassa paṭhamam vuttatthameva. Paṭhamam.

2. Dubbaṇṇiyasuttavaṇṇanā

268. Dutiye dubbaṇṇoti jhāmakhāṇuvaṇṇo. Okoṭimakoti lakuṇḍako mahodaro. Āsaneti paṇḍukambasilāyaṃ. Kodhabhakkhoti sakkena gahitanāamevetaṃ. So pana eko rūpāvacarabrahmā, “sakko kira khantibalena samannāgato”ti sutvā vīmaṃsanatthaṃ āgato. Avaruddhakayakkhā pana evarūpaṃ saṃvihitārakkhaṃ ṭhānaṃ pavisitum na sakkonti. Upasaṅkamīti devānaṃ sutvā “na sakkā esa pharusena cāletum, nīcavuttinā pana khantiyaṃ ṭhitena sakkā palāpetu”nti tathā palāpetukāmo upasaṅkami. Antaradhāyīti khantiyaṃ ṭhatvā balavacittikāraṃ paccupaṭṭhapetvā nīcavuttiyā dassiyamānāya sakkāsane ṭhātum asakkonto antaradhāyi. Na sūpahatacittomhīti ettha sūti nipātamattaṃ, upahatacittomhīti āha. Nāvattena suvānayoṭi na kodhāvattena suānayo, kodhavase vattetum na sukaromhīti vadati. Na vo cirāhanti voti nipātamattaṃ, ahaṃ ciraṃ na kujjhāmīti vadati. Dutiyaṃ.

3. Sambarimāyāsuttavaṇṇanā

269. Tatiye ābādhikoti isigaṇena abhisapakāle uppannābādhena ābādhiko. Vācehi manti sace maṃ sambarimāyaṃ vācesi, evamaham tampi tikicchissāmīti vadati. Mā kho tvaṃ, mārisa, vācesīti vināpi tāva sambarimāyaṃ sakko amhe bādhati, yadi pana taṃ jānissati, naṭṭhā mayaṃ, mā attano ekassa atthāya amhe nāsehīti vatvā nivārayiṃsu. Sambarova sataṃ samanti yathā sambaro asurindo māyāvī māyaṃ payojetvā vassasataṃ niraye pakko, evaṃ paccati. Tumhe dhammikāva, alaṃ vo māyāyāti vadati. Kiṃ pana sakko tassa kodhaṃ tikicchitum sakkuṇeyyāti? Āma sakkuṇeyya. Kathaṃ? Tadā kira so isigaṇo dharatiyeva, tasmā naṃ isīnaṃ santikaṃ netvā khamāpeyya, evamassa phāsu bhavēyya. Tena pana vañcitattā tathā akatvā pakkantova. Tatiyaṃ.

4. Accayasuttavaṇṇanā

270. Catutthe sampayojesunti kalahaṃ akaṃsu. Accasarāti atikkami, eko bhikkhu ekaṃ bhikkhuṃ atikkamma vacanaṃ avocāti attho. Yathādhammaṃ nappaṭiggaṇhātīti na khamati. Kodho vo vasamāyātūti kodho tumhākaṃ vasaṃ āgacchatu, mā tumhe kodhavasam gamitthāti dīpeti. Mā ca mitte hi vo jarāti ettha hīti nipātamattaṃ, tumhākaṃ mittadhamme jarā nāma mā nibbatti. Bhummatthe vā

karaṇavacanaṃ, mittesu vo jarā mā nibbatti, mittabhāvato aññathābhāvo mā hotūti attho. Agarahiyaṃ mā garahitthāti agārayhaṃ khīṇāsavapuggalaṃ mā garahittha. Catutthaṃ.

5. Akkodhasuttavaṇṇanā

271. Pañcame mā vo kodho ajjhabhavīti kodho tumhe mā abhibhavi, tumheva kodhaṃ abhibhavatha. Mā ca kujjhittha kujjhitali kujjhantānaṃ mā paṭikujjhittha. Akkodhoti mettā ca mettāpubbabhāgo ca. Avihimsāti karuṇā ca karuṇāpubbabhāgo ca. Atha pāpajanaṃ kodho, pabbatovābhimaddatīti lāmakajanaṃ pabbato viya kodho abhimaddatīti. Pañcamaṃ.

Tatiyo vaggo.

Sakkasaṃyuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

Iti sārattthappakāsiniyā saṃyuttanikāya-aṭṭhakathāya

Sagāthāvaggavaṇṇanā niṭṭhitā.

Saṃyuttanikāya-aṭṭhakathāya paṭhamo bhāgo.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια. 3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών - Σχόλια. 1. Σχόλια για το βιβλίο με τους στίχους. 11. Συνδεδεμένες ομιλίες με τον Σάκκα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org